

DOING BUSINESS IN UK

Sebastian Szulkowski

ZAWIERANIE UMÓW HANDLOWYCH, PŁATNOŚĆ ZA USŁUGI I ODZYSKIWANIE
NALEŻNOŚCI W WIELKIEJ BRYTANII

Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów

Ardens Solicitors

Longcroft House

2/8 Victoria Avenue, Bishopsgate, London EC2M 4NS

seb@ardenslaw.co.uk

Zagadnienia istotne z punktu widzenia eksportera produktów spożywczych do Wielkiej Brytanii

(1) Główne różnice w funkcjonowaniu państwa. Podział kraju na niezależne jurysdykcje (Szkocja, Anglia i Walia, Północna Irlandia + terytoria zależne (14);

(2) Rola Ogólnych Warunków Umów w handlu z Wielką Brytanią;

(3) Licencje na poszczególne produkty – gdzie szukać informacji;

(4) Zanim zdecydujemy się na eksport – gdzie szukać informacji;

(5) Praktyczne wskazówki na temat weryfikowania podmiotów gospodarczych;

(6) Odzyskiwanie należności od podmiotów gospodarczych w Wielkiej Brytanii;

Główne różnice pomiędzy polskim a brytyjskim a systemem prawa

- ⦿ Prawo o jakim będziemy tu mówić to prawo Anglii i Walii (nie całej Wielkiej Brytanii);
- ⦿ Prawo precedensu – czyżby brak kodeksów ? Czy prawo brytyjskie jest prawem niepisany ?;

Rola zwyczaju oraz funkcjonowanie tak zwanych „Standardowych / ogólnych warunków umów („OWU”)” (porównanie z Polskim KPC);

▶ Polski Kodeks Cywilny

- ▶ **Art. 384. § 1.** Ustalony przez jedną ze stron wzorzec umowy, w szczególności ogólne warunki umów, wzór umowy, regulamin, wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony przed zawarciem umowy
- ▶ § 2. W razie gdy posługiwanie się wzorcem jest w stosunkach danego rodzaju zwyczajowo przyjęte, wiąże on także wtedy, gdy druga strona mogła się z łatwością dowiedzieć o jego treści. Nie dotyczy to jednak umów zawieranych z udziałem konsumentów, z wyjątkiem umów owszechnie zawieranych w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego.

▶ Wielka Brytania

- ▶ Nie jest regulowane ustawą - jest natomiast opisane w orzecznictwie
- ▶ Nie ma klasyfikacji, tak jak w polskim prawie, ale istnieje utarta praktyka i linia orzecznicza dotycząca tego jak Ogólne Warunki Umów powinny działać i z czego się składać;
- ▶ Tak jak w Polsce, OWU powinny być przekazane partnerowi przed zawarciem kontraktu i/lub dostępne na stronie internetowej;
- ▶ Oprócz części składowych tak zwanych „wyrażonych wprost” („expressly agreed between the parties”) istnieją także „terminy dorozumiane” („implied terms”) – np. „fit to purpose”, „satisfactory quality”
- ▶ Nacisk na „praktyczność” OWU – to ma ułatwiać handel międzynarodowy a nie przeszkadzać. Cel jest taki, aby osiągnąć jednolitość / uniformizację prawną i przyspieszyć obrót handlowy.
- ▶ Można podpisać umowę dodatkowo – ale praktyka jest taka, że robi się to często dla przedsięwzięć „złożonych”/ „kosztownych”.

Co można zrobić aby zabezpieczyć sprzedaż – najważniejsza metoda

Tak zwane „zastrzeżenie tytułu prawnego”

- ▶ S. 19 of Sale of Goods Act 1979 „Reservation of right of disposal”.
- ▶ Where there is a contract for the sale of specific goods or where goods are subsequently appropriated to the contract, the seller may, by the terms of the contract or appropriation, reserve the right of disposal of the goods until certain conditions are fulfilled; and in such a case, notwithstanding the delivery of the goods to the buyer, or to a carrier or other bailee or custodian for the purpose of transmission to the buyer, the property in the goods does not pass to the buyer until the conditions imposed by the seller are fulfilled.

Tłumaczenie

- ▶ *„W przypadku umowy sprzedaży określonych towarów lub gdy towary są następnie zespolone z umową sprzedaży, sprzedawca może, poprzez warunki umowy zastrzec sobie prawo do dysponowania towarami, dopóki nie zostaną spełnione pewne warunki; a w takim przypadku, pomimo dostarczenia towarów do nabywcy, lub do przechowującego lub innego depozytariusza lub osoby przechowującej towar, w celu przesłania do nabywcy, prawo własności towaru nie przechodzi na kupującego, dopóki warunki narzucone przez sprzedającego nie są spełnione”.*

Zastrzeżenie tytułu prawnego

- ▶ Najlepiej dać klauzulę dot. zastrzegającą tytuł prawny na fakturze (wiemy z jakimi towarami one wtedy korespondują)
- ▶ Może ona przybrać różne formy – np. w przypadku braku płatności, prawo własności nie przechodzi na kupującego, ale może być też inna, zastrzegająca prawo wejścia do magazynu kupującego, w celu inspekcji towaru, i/lub odzyskania towaru (to zabezpiecza przed oskarżeniem o delikt „wtargnięcia”)

Zanim zdecydujemy się na eksport – gdzie szukać informacji;

- ▶ Zanim rozpoczniemy wymianę handlową z Wielką Brytanią ważne jest aby sprawdzić między innymi -
- ▶ Czy nasz produkt jest licencjonowany w Wielkiej Brytanii; <https://www.gov.uk/trade-tariff/sections>
- ▶ Kim jest nasz partner handlowy (o tym jeszcze później będziemy mówić); <https://beta.companieshouse.gov.uk/>

Przestępstwa przeciwko działalności gospodarczej w UK – czy są jakieś różnice ?

- W Polsce obowiązek zawiadomienia o przestępstwie ma głównie charakter społeczny – może ale nie musi być sankcjonowany przez prawo (zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w większości przypadków muszą Państwo złożyć – jeśli Państwo się o nim dowiedzieli);
- W Wielkiej Brytanii w zasadzie takiego obowiązku nie ma (poza wymienionymi w ustawach przypadkach – np. lekarze muszą zgłaszać przykłady gwałtu, lub w sprawie przestępstw o charakterze karno-skarbowym etc.). Nie dotyczy to także przestępstw natury finansowej pomiędzy osobami prywatnymi;

Przyjęcie zawiadomienia o przestępstwie

- **Zawiadomienie o przestępstwie w Polsce musi zostać przyjęte – w Wielkiej Brytanii – niekoniecznie;**
- **Zawiadomienie o przestępstwie gospodarczym można złożyć na lokalny posterunek policji, wtedy kiedy przestępstwo jest dokonywane „w momencie składania zawiadomienia”; inaczej składamy je do centralnej jednostki / agencji rządowej zwanej Action Fraud (<http://www.actionfraud.police.uk>) – działająca porozumieniu z londyńską Policją oraz brytyjskim wywiadem gospodarczym (National Fraud Intelligence Bureau);**
- **Wypełniamy prosty formularz na stronie internetowej i oczekujemy na kontakt ze strony brytyjskiej;**
- **Praktyka jest niestety taka że przestępstwa poniżej £10 000 nie są wogóle rozpatrywane przez Policje – i remedium można uzyskać jedynie na drodze wniesienia prywatnego aktu oskarżenia lub roszczenia cywilnego;**

Co pan radzi panie mecenasiu ?

**SPRAWDZIĆ PARTNERA PRZED PODJĘCIEM DECYZJI O
PRZESŁANIU PIENIĘDZY !**

Jak sprawdzić partnera handlowego w Wielkiej Brytanii

- ▶ Rejestr spółek prawa handlowego UK
<https://beta.companieshouse.gov.uk/>
- ▶ Dokumenty rejestrowe i finansowe spółki można przejrzeć (teraz) bezpłatnie;
- ▶ Można zobaczyć także listę dyrektorów i udziałowców spółki;
- ▶ Zwracamy szczególną uwagę na nazwę spółki, adres zarejestrowania działalności gospodarczej, dokumenty bankowe (proszę nie bać się pytać o nie);

Inne źródła informacji

- ▶ Rejestr wyroków ws. cywilnych - <http://www.trustonline.org.uk>
- ▶ Zapytania do banku ws. płynności i kondycji finansowej;
- ▶ The Insolvency Service – rejestr bankrutów - <https://www.insolvencydirect.bis.gov.uk/eiir/>
- ▶ Institute of Credit Management/Credit Management Research Centre – sygnatariusze Code of Practice, mają dobrą reputację: <http://www.promptpaymentcode.org.uk/>
- ▶ Lokalne gazety – dobrym źródłem są internetowe wydania dzienników lokalnych i narodowych
- ▶ internet – inne dane które mogą się przydać w procesie podejmowania ryzyka
- ▶ Credit Agencies (np. Experian)

Odzyskiwanie należności

- ▶ Zgodnie z brytyjskim odpowiednikiem Kodeksu Postępowania Cywilnego (Civil Procedural Rules), strona zanim wystąpi z powództwem do sądu, musi wysłać do drugiej strony informacje o roszczeniu;
- ▶ Może to zrobić polski prawnik, ale oczywiście lepiej korzystać z usług kogoś miejscowego, kto zna przepisy prawa lokalnego i wie co może odnieść skutek;
- ▶ Taki list przed – akcyjny (odpowiednik wezwania do zapłaty) musi zawierać kilka części szczegółowych, do kogo piszemy, z jakiego powodu, jakiego remedium oczekujemy i z jakiego deliktu / ustawy, wynika odpowiedzialność cywilna drugiej strony;
- ▶ W kontaktach pomiędzy przedsiębiorcami zasadniczo można czekać 14 dni, po których albo wdajemy się w korespondencje z drugą stroną, albo idziemy do sądu;

Odzyskiwanie należności (część 2)

- Sąd nie rozpozna sprawy, jeśli strony nie będą próbowały zawrzeć ugody – angażowanie się w postępowanie cywilne nie jest nikomu na rękę – to jest ogólna zasada – ale często o niej zapominamy
- Koszty postępowania zbliżone do kosztów w Polsce – koszt wpisu sądowego w sprawie powyżej £10 000 wynosi od 4,5 % (online) – do 5% (formularz papierowy). Można złożyć pozew online.
- Jednak koszty obsługi adwokackiej / radcowskiej są dużo droższe (koszty obliczane godzinowo)
- Można także spróbować korzystać z sądów w Polsce – stosując Europejski Nakaz Zapłaty lub klasyczne postępowanie cywilne w Polsce (przy założeniu że istnieje łącznik jurysdykcyjny w Polsce)
- Istnieją mechanizmy polubowne – mediacja, arbitraż, negocjacja (3 zupełnie inne mechanizmy rozwiązywania kwestii spornych).
- Istnieją tak zwane „sądy małych roszczeń” – można w nich rozpoczynać spory transgraniczne. Można w nich rozpoczynać spory do £10 000. Nie są zasądzane koszty postępowania.

Inne instytucje / firmy pomagające w odzyskiwaniu należności

- *Debt collection agencies – firmy windykacyjne - działają zazwyczaj na zasadach opłat procentowych od uzyskanej sumy – ale co do zasady można korzystać z usług tych firm tylko jeśli roszczenie jest nie-sporne (np. jeśli ktoś np. nie zapłacił bez wyraźnego powodu za fakturę)*
- *Firms of solicitors – kancelarie prawnicze – zajmują się kwestiami spornymi / bardziej złożonymi niż debt collection agencies*

Dziękuję za uwagę

Kancelaria Radców Prawnych
Ardens Solicitors
Longcroft House
2/8 Victoria Avenue, Bishopsgate,
London EC2M 4NS

seb@ardenslaw.co.uk

Telefon: 0044 203 206 1550